

LO DOBLE JOCH DE LA CARLINADA

—Hemos cojido á esta alimaña que andaba suelta y sin bozal por la calle de Chuclá.

ANTONI LÓPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20
A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pesetas
Socorro al soldat Joan Marín Suñé, del Batalló de Cassadors de Mérida; pateix de tuberculosi.— Viu: Carrer de la Mercé, núm. 7, 3. r.	20
Socorro al soldat Alfonso Quesada Ruiz, del Regiment Isabel la Católica, núm. 75; pateix de anèmia.— Viu: Carrer de Sant Diego, núm. 40.	20
Socorro al soldat Sebastià Sirisi Vila, del Regiment Cantabria, núm. 39; pateix de diarrea crònica.— Viu: Passatge Vilaret, 29, botiga. (Sant Martí de Provensals).	40
Socorro al soldat Nicolau Font, del Regiment Almansa, núm. 1; pateix de tuberculosi.— Viu: Provensa, 65, principal.	20
	100
Existència en 20 de Mars	2,200'42
Existència avuy	2,100'42

rra y fusellarlo com als altres sublevats. Es necessari transigir ab ell, concedirli l'indult mes generós, y supeditarse á totas las sevas exigencias: «Fetje que vols, fetje que desitjas.»

Lo fetje del general ha fet dir als doctors qu' estava cansat de la vida de Filipinas, del clima de Filipinas, de las ayguas y ls menjars de Filipinas, y que de totas maneres tenia la resolució d' emprendre l' viatge de regrés á la Peninsula.

—Escolta—li han preguntat—y si t' enviavam deu batallóns de refors ¿vols dir que no t' trobarias mes aliat?

—Ni ab deu, ni ab vint, ni ab cent: ja he dit que no passo sino pel viatge de regrés. Lo meu vehi'l cor ja fa dies que m' está dihent que tan bon punt arribi á Espanya hauré recobrat la salut perduda... Si hasta m sembla que una sola mirada que m dongui en Cánovas, bastará per realisar la meva curació completa. Segons per qui, D. Antón es un gran saludador.

hospital, á veure si logran referlos pera tornar de nou á las filas; y únicament en los cassos desesperats, quan ja la ciencia s' considera impotent del tot per fer que s' utilisi de nou la seva força en calitat de soldats, es quan els embarcan pera restituirlos, fets uns esqueletos, á sas familias, si es que durant la travessia no sucumbeixen, desapareixent en la immensitat del mar.

Sempre manats, fins que se ls considera inútils y per lo tant gravosos, no s' pertanyen. Y quan els deixan es sols quan ja casi no poden aprofitarse. La major part, després de rebre un petit auxili de la caritat del poble, van á terminar sos dias en la pobresa de la llar paterna, en los brassos de sas familias desvalgudas.

¡Quin contrast ab los generals que tenen sempre expeditas las vias del retorn!

Una malaltia, menos que una malaltia devegada: en certas ocasions un capritxo ó una aprensió; en moltras altrás un petit disgust ó la falta de conformitat ab los plans y disposicions dels seus superiors (que de tot aixó s' han donat cassos) es lo que basta perque puguin abandonar las filas, davant del enemich y retornar á Espanya, sens la mes mínima merma en las ventatjas que han conseguit en la seva carrera.

La disciplina austera, l' abnegació exemplar, l' esperit de sacrifici haurian sempre de venir de dalt com de dalt vé la llum del sol que tot ho ilumina.

Desgraciadament á Espanya ja fa molt temps que la boirina produhida pel baf de la corrupció té completament tapat lo sol de la justícia.

P. K.

LOS QUE TORNAN

¡realment está malalt del fetje, qué torni. ¡Qué s' hi ha de fer!...

Per dominar la situació de Filipinas es necessari tenir molt cap y molt cor; pero no falta qui suposa que lo que principalment se necessita es tenir molt fetje... y l' general Polavieja ja va tenirne per disposar un sens fi de fusellaments, pero ara li falta per continuar las

operacions. Segons diuhen los cablegramas, quatre metjes l' han examinat, disposant lo seu immediat regrés á la Peninsula.

Ja ha parlat la ciencia; en cambi la religió no ha dit aquesta boca es meva.

Los frares que tants remeys posseheixen de la seva especialitat particular, no s' te noticia que n' hajan aplicat cap á un governador, que si bé no era general de l' ordre, semblava ser quan menos general á las sévas ordres. Per lo vist las unturas y las tisanas se las reservan per ells.

Peró ¿y las oracions y las novenas, per quan las guardan? Si las han fetas, com es de creure, sense que hajan produhit resultats apreciables, haurém de confessar que ls frares de Filipinas están deixats de la ma de Déu.

Fá temps qu' Espanya espera un prodigi, un miracle, un favor del Cel alcanat per l' intercessió dels frares, qual sosteniment en aquells remots paisos, tants diners y tanta sanch ens costan; pero fins ara hem de contentarnos ab las ganas. Desde l' Cel diuhen sempre que no n' hi ha de fetes.

Aixís veyém que quan mes necessari s' feya l' vigor corporal del general Polavieja, empenyat en las operacions contra Cavite, es quan se troba en la impossibilitat material de prosseguir en la direcció de la campanya: lo fetje á la millor se li subleva, y á n' aquest sí que no hi ha medi de sometre'l á un consell de gue-

No será l' cas del general Polavieja l' primer nil' últim que s' registri en la historia de nostras guerras colonials tan fecundas en malalties que obligan als generals á fer la maleta y á tornarse'n á casa.

En los temps antichs, quan los nostres guerrers se llansavan ab un grapat d' homes á la conquesta de continents immensos com el d' América, arrostrant impávids las hostilitats de las tribus, las inclemencias del clima y tots los obstacles acumulats per una naturalesa salvatge, aquells homes tiravan al dret, sense desdir, ni girar l' espatlla per res, com si tinguessen una salut de ferro. No hi ha noticia de que ni Hernán Cortés, ni Pizarro, ni l' Almagro, ni cap de aquells héroes se haguessin queixat may del fetje, ni del estómach, ni de la melsa, ni de l' ós bertrán. A aquellas terras inhospitalarias anavan á triunfar ó á morir per la patria.

Tal com hi van avuy, encare ls soldats anònims, los que s' han vist arrancats de sas familias, los que no han pogut redimirse del servey, los que empunyan las armas no per crearse una posició, sino per cumplir un deber patriótic, los humils, los pobres, los infelissos, los desvalguts, los que no contan ab padrins ni protectors en las camarillas y comparatjes de la política concupiscent y corrompuda.

Aquests forman quan els ho manan, avansan quan els ho ordenan, deixuan quan no ls donan menjar, dormen sobre la terra humida quan no tenen llit, y saben lluytar y morir sense exhalar una queixa.

Els no tenen temps per estar malats. Pero si l' enfermetat, á pesar de tot, s' apodera de sos cossos devorats pels sufriments y la fatiga; si l' anemia y la tuberculosi se ceban en la seva naturalesa decay-guda, no tenen cap dret de dirigir un cablegrama als poders del Estat, dihent:—Estich malalt; necessari que m' rellevu immediatament: tan sols tornant á Espanya podré recobrar la salut perduda.» No, ells no poden ferho, perque encare que son homes, no son generals.

Sols quan ja no poden mes els envian á un racó de

RECH que l' grupo federal que dirigeix lo Sr. Vallés y Ribot obra molt santament dedicantse á fer l' amor als catalanistas.

No importa que dintre del catalanisme s' hi trobin un gran número d' elements reaccionaris molt caracterisats. Si l' Sr. Vallés y Ribot conseguix convertirlos á las ideas republicanas haurá realisat lo treball mes important de la seva vida política.

Peró si succeheix tot lo contrari; si ls federals del Sr. Vallés claudican y demostren preferir l' autonomia de Catalunya als ideals republicans, per aixó res haurá perdut la causa republicana, ans al contrari, de una vegada s' veurá lliure de un element perturbador.

Nosaltres, á lo menos, no olvidarem may, qu' encare no fa un any que l' Sr. Vallés s' unia ab los disidents del partit progressista, pera proclamar ab ells l' unió revolucionaria. Com no olvidarem tampoch, qu' encare

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pessetas.
Socorro al soldat Joan Mariné Suné, del Batalló de Cassadors de Mérida; pateix de tuberculosi.— Viu: Carrer de la Mercè, núm. 7, 3. r.....	20
Socorro al soldat Alfonso Quesada Ruiz, del Regiment Isabel la Católica, núm. 75; pateix de anèmia.— Viu: Carrer de Sant Diego, núm. 40.....	20
Socorro al soldat Sebastià Sirisi Vila, del Regiment Cantabria, núm. 39; pateix de diarrea crònica.— Viu: Passatge Vilaret, 29, botiga. (Sant Martí de Provensals).....	40
Socorro al soldat Nicolau Font, del Regiment Almansa, núm. 1; pateix de tuberculosi.— Viu: Provensa, 65, principal.....	20
	100
Existència en 20 de Mars.....	2,200'42
Existència avuy.....	2,100'42

LOS QUE TORNAN

I realment está malalt del fetje, qué torni. ¡Qué s'hi ha de fer!... Per dominar la situació de Filipinas es necessari tenir molt cap y molt cor; pero no falta qui suposa que lo que principalment se necessita es tenir molt fetje... y l'general Polavieja ja va tenirne per disposar un sens fi de fusellaments, pero ara li falta per continuar las

operacions.

Segons diuen los cablegramas, quatre metjes l'han examinat, disposant lo seu immediat regrés á la Península.

Ja ha parlat la ciencia; en cambi la religió no ha dit aquesta boca es meua.

Los frares que tants remeys posseheixen de la seva especialitat particular, no s' te noticia que n' hajan aplicat cap á un governador, que si bé no era general de l'ordre, semblava ser quan menos general á las sevas ordres. Per lo vist las unturas y las tisanas se las reservan per ells.

Pero ¿y las oracions y las novenas, per quan las guardan? Si las han fetas, com es de creure, sense que hajan produhit resultats apreciables, haurém de confessar que 'ls frares de Filipinas están deixats de la ma de Déu.

Fá temps qu' Espanya espera un prodigi, un miracle, un favor del Cel alcansat per l' intercessió dels frares, qual sosteniment en aquells remots païssos, tants diners y tanta sanch ens costan; pero fins ara hem de contentarnos ab las ganas. Desde 'l Cel diuen sempre que no n' hi ha de fets.

Aixís veyém que quan mes necessari s' feya 'l vigor corporal del general Polavieja, empenyat en las operacions contra Cavite, es quan se troba en la impossibilitat material de prosseguir en la direcció de la campanya: lo fetje á la millor se li subleva, y á n' aquest sí que no hi ha medi de sometre'l á un consell de gue-

rra y fusellarlo com als altres sublevats. Es necessari transigir ab ell, concedirli l' indult mes generós, y supeditarse á todas las sevas exigencias: «Fetje que vols, fetje que desitjas.»

Lo fetje del general ha fet dir als doctors qu' estava cansat de la vida de Filipinas, del clima de Filipinas, de las ayguas y 'ls menjars de Filipinas, y que de todas maneras tenia la resolució d' emprendre 'l viatge de regrés á la Península.

—Escolta—li han preguntat—y si t' enviavam deu batallóns de refors ¿vols dir que no t' trobarías mes aliviat?

—Ni ab deu, ni ab vint, ni ab cent: ja he dit que no passo sino pel viatge de regrés. Lo meu vehí 'l cor jafá días que m' está dihent que tan bon punt arribi á Espanya hauré recobrat la salut perduda... Si hasta 'm sembla que una sola mirada que 'm dongui en Cánovas, bastará per realisar la meua curació completa. Segons per qué, D. Antón es un gran saludador.

Aixís ho desitjém nosaltres, y no tenim cap reparo en exclamar: —¡Sálvense 'ls grans prestigis militars de la monarquia restaurada, encare que s' perdin las colonias!

No será 'l cas del general Polavieja 'l primer ni 'l últim que s' registri en la historia de nostras guerras colonials tan fecundas en malalties que obligan als generals á fer la maleta y á tornarse'n á casa.

En los temps antichs, quan los nostres guerrers se llansavan ab un gratap d' homes á la conquista de continents inmensos com el d' América, arrostrant impávids las hostilitats de las tribus, las inclemencias del clima y tots los obstacles acumulats per una naturalesa salvatge, aquells homes tiravan al dret, sense desdir, ni girar l' espatlla per res, com si tinguessen una salut de ferro. No hi ha noticia de que ni Hernán Cortés, ni Pizarro, ni l' Almagro, ni cap de aquells héroes se haguessin queixat may del fetje, ni del estómach, ni de la melsa, ni de l' ós bertrán. A aquellas terras inhospitalarias anavan á triuñar ó á morir per la patria.

Tal com hi van avuy, encare 'ls soldats anónims, los que s' han vist arrancats de sas familias, los que no han pogut redimirse del servey, los que empunyan las armas no per crearse una posició, sino per cumplir un deber patriótic, los humils, los pobres, los infelissos, los desvalguts, los que no contan ab padrins ni protectors en las camarillas y comparatjes de la política concupiscent y corrompuda.

Aquests forman quan els ho manan, avansan quan els ho ordenan, dejunan quan vo 'ls donan menjar, dormen sobre la terra humida quan no tenen llit, y saben lluytar y morir sense exhalar una queixa.

Els no tenen temps per estar malalts.

Peró si l' enfermetat, á pesar de tot, s' apodera de sos cossos devorats pels sufriments y la fatiga; si l' anèmia y la tuberculosi se ceban en la seva naturalesa decayguda, no tenen cap dret de dirigir un cablegrama als poders del Estat, dihent:—Estich malalt; necessito que 'm relleueu immediatament: tan sols tornant á Espanya podré recobrar la salut perduda.» No, ells no poden ferho, perque encare que son homes, no son generals. Sols quan ja no poden mes els envían á un recó de

hospital, á veure si logran referlos pera tornar de nou á las filas; y únicament en los cassos desesperats, quan ja la ciencia s' considera impotent del tot per fer que s' utilisi de nou la seva forsa en calitat de soldats, es quan els embarcan pera restituirlos, fets uns esqueletos, á sas familias, si es que durant la travessia no sucumbeixen, desapareixen en la immensitat del mar.

Sempre manats, fins que se 'ls considera inútils y per lo tant gravosos, no s' pertanyen. Y quan els deixan es sols quan ja casi no poden aprofitarse. La major part, després de rebre un petit ausili de la caritat del poble, van á terminar sos días en la pobresa de la llar paterna, en los brassos de sas familias desvalgudas.

¡Quín contrast ab los generals que tenen sempre expeditas las vías del retorn!

Una malaltia, menos que una malaltia devegadas: en ciertas ocasions un capritxo ó una aprensió; en moltas altrás un petit disgust ó la falta de conformitat ab los plans y disposiciones dels seus superiors (que de tot aixó s' han donat cassos) es lo que basta perque puguin abandonar las filas, davant del enemich y retornar á Espanya, sens la mes mínima merma en las ventatjas que han conseguit en la seva carrera.

La disciplina austera, l' abnegació exemplar, l' esperit de sacrifici haurían sempre de venir de dalt com de dalt vé la llum del sol que tot ho ilumina.

Desgraciadament á Espanya ja fa molt temps que la boirina produhida pel baf de la corrupció té completament tapat lo sol de la justicia.

P. K.

RECH que 'l grupo federal que dirigeix lo Sr. Vallés y Ribot obra molt santament dedicantse á fer l' amor als catalanistas.

No importa que dintre del catalanisme s' hi trobin un gran número d' elements reaccionaris molt caracterissats. Si 'l Sr. Vallés y Ribot conseguix convertirlos á las ideas republicanas haurá realisat lo treball mes important de la seva vida política.

Peró si succeeix tot lo contrari; si 'ls federals del Sr. Vallés claudican y demostren preferir l' autonomia de Catalunya als ideals republicans, per aixó res haurá perdut la causa republicana, ans al contrari, de una vegada s' veurá lliure de un element perturbador.

Nosaltres, á lo menos, no olvidarem may, qu' encare no fa un any que 'l Sr. Vallés s' unia ab los disidents del partit progressista, pera proclamar ab ells l' unió revolucionaria. Com no olvidarem tampoch, qu' encare

no fa dos mesos que, iniciades las poderosas corrents en sentit de constituir la fusió que ha sortit al fi de l'Assamblea de Reus, se digué que 'l Sr. Vallés se retirava momentàneament de la política.

A pesar de aixó avuy lo trobém fent la gara-gara als catalanistas, senyal de que la causa catalanista li interessa mes que la causa republicana.

Contra gustos no hi ha res escrit.

Molta mes importancia que la qüestió catalanista té avuy el paro de algunas fábricas que deixa sense feyna á alguns milers de treballadors.

Y ja veurán com als Srs. fabricants, que han provocat lo conflicte, aprofitantse de la miseria que 's comensa á sentir per rebaixar la ma d'obra, ningú 's recordarà de tornarlos á la rahó, recordantlos qu' están suspesas las garantías constitucionals.

Aquest any lo Banch d' Espanya ha repartit entre 'ls accionistas un dividendo de 110 pessetas.

Que representa un 22 per cent del capital nominal de las accions.

Una friolera.

Perque lo extrany es qu' en lloch de un 22 no 's reparteixin un 100 ó un 200 per cent, dat lo privilegi que té aquell establiment de crédito de convertir en moneda 'ls bitllets que estampa.

A pesar de que 'l tirarlos al mercat no li costa mes gastos que 'ls del paper y de l'estampació, tot sovint fa préstamos al govern, y l'Hisenda li abona 'l corresponent interés.

De manera que si 'ls accionistas se contentan ab un trist benefici de un 22 per cent es perque volen.

Mentres tant los bitllets, en relació ab lo numerari extranger, experimentan actualment una depreciació que passa del 29 per cent.

Aquí 'ls prenen per tot lo seu valor; pero fóra d' Espanya no 'ls admeten sino ab mes de un 29 per cent de pérdua.

Lo que aixó significa qui primer s'ho troba es l'infelís treballador. En rahó de la baixa del cambis, va augmentant lo preu dels articles de primera necessitat; pero 'l preu dels jornals, lluny de augmentar en proporció, mes aviat tendeix á disminuir.

Aixís ha succehit en algunas fábricas de Vilanova y Geltrú, de Manresa y altres punts.

La situació va agravantse per moments.... perque no tothom cobra dividendos de 22 per cent en virtut de certas combinacions financieras que tenen lo seu punt d'apoyo en las creixents desventuras de la patria.

¡Ay d' Espanya 'l dia en que 'l poble 's convensi de que ha arribat á l'última pregunta!...

Llavors sacudirá per forsa la seva indiferencia, acreditant aquell atorisme catalá que diu: «Per la vida 's pert la vida!»

En Nocedal ha fet un discurs dihent que la guerravivencia no es licita sino en quant puga contribuir al restabliment de l'ordre.

Aixó val tant com dir que l'ordre únicament pot restablirse perturbantlo.

¡Quíns talentassos grillan dessota de las boinas!

CARTAS DE FORA.—*Amer.*—En lo referent á administració municipal aquesta població es molt desgraciada. Com los atrassos del Ajuntament son considerables s'acostuman á fer repartos y mes repartos, y als que no poden pagar per falta de recursos, se 'ls embarga sense misericordia.—Mentres aixó succeheix, haventhi qui entrega l'últim matalás, lo secretari viu á un mas de la seva propietat, cobrant com si treballés per la vila, y l'Ajuntament li paga ademés un substitut; com si 'ls quarts li sobressin.—Valdria la pena de que 'l governador de la provincia prengué cartas en l'assumpto lliurant als veïns de Amer de tantes cargas y de tants abusos.

Calonge.—Ha mort en aquesta vila D. Artur Poujuan, metje de reconeguda inteligencia y de grans qualitats de caràcter que 'l feyan simpàtic á totas las clases sociales. Lo seu enterro doná lloch á una verdadera manifestació de dol. Lo se nyor Poujuan no contava mes que 43 anys. A sa desconsolada familia envihém lo nostre pésam mes sentit.

Canyet (Badalona).—L'aucell negre que faniu en aquest poble es un mestre molt divertit. Lo diumenje antes de Sant Joseph recordá que 'l divendres en que se celebra aquesta última festa era dejuni, y no sols aixó, sino que feu lo menú de lo que devia menjarse: al matí, per esmorzar, una llesca de pa sucada ab oli, al mitj dia peix ó bacallá á discreció, y al vespre pa sucat ab oli y al lit dejorn.—Los nostres avis—digné després—prou tenian los rosaris penjats vora la llar, mentres que vosaltres no hi teniu mes que rastalleras de tomátechs.—L'altre dia una comitiva que anava en un carro passá cantant per las inmediacions de la rectoria, y ell creyentse que las cansons anavan per ell, cosa que no era aixís, sortí fet una furia; pero la caballeria trotava mes qu'ell, y s'hagué de quedar ab las ganas de moure un gran escándol. Aixís, donchs, se limitá á tractar de vacas á las donas que anavan al carro, y á dir que un dia ó altre li pagarian.—¿No es veritat que aquest fulano es un tipo molt evangélich?

A títol de curiositat y encare que no es sant de la nostra devoció, publicuem lo retrato del nou governador general de Filipinas, Sr. Primo de Rivera.

LO GENERAL PRIMO DE RIVERA, Marqués d'Estella.

GAMBI DE DECORACIÓ

En d'aquests dias—dimars devia ser, perque aquestas cosas tristes sempre solen succehir en dimars ó en divendres—una quadrilla de fusionistas va acabar definitivament la paciencia, y acabatse de valor se presentá á casa de D. Práxedes.

—No hi es—digné en Cruz á la petuleya, endavinant las intencions d'aquells desesperats:—el Sr. Sagasta ha sortit.

—¿Per ahont?—va fer el més descarat de la colla, que molt ho havia de ser, perque tots ho eran bastant:—¿per ahont ha sortit? ¿Pels balcons de darrera?

—Els dich que ha sortit...

—Pues nosaltres li dibém que no, perque desde punta de dia tenim una guardia organizada al portal, y no s'ha vist passar ningú que portés tupé.—

—Davant d'aquesta actitud, el secretari de D. Práxedes no tingué mes remey que capitular.

—Bé, si que hi es; pero j'está tan ocupat! ¿No podrian dirme á mi qué se 'ls ofereix?

El remat fusionista manifestá que l'indole del assumpto exigia la presencia del Sr. Sagasta, y en Cruz se vejé obligat á introduhir á la comissió fins al quarto del jefe del partit.

Casualment D. Práxedes aquell dia estava d'humor, y 'ls rebé com podria rebre á una colla de pàrvuls.

—¿Quants amichs per casa méval...? ¿S'ofereix algo?

—Si senyor—respongué 'l capítol, adelantantse un pas.—venim á manifestarli la nostra situació. Tots nosaltres dejuném.

—¿Ah!... ¿Observan las lleys de l'iglesia y segueixen la quaresma? Aixó es bo, amichs meus; el respecte á la religió, es una de las...—

Els pobres fusionistas compregueren que el seu jefe estava prenentlos el pé, y no 'l deixaren continuar.

—Don Práxedes, el nostre dejuni no obehix á respectes religiosos, sino á falta de queviures.

—¿De veras?

—Tan de veras, que venim aquí per dirli categóricament:—Sr. Sagasta, convé que pujém al poder desseguida.—

El pontífice fusionista comensá á gratarse la barba y á mirar-se als comissionats de reull.

—El poder... el poder... Val mes qu'esperém que la cosa maduri. No siguém impacients...—

—¿Oh! Com que vosté té bona cuyna y bona taula, li es molt fácil aconsellar la paciencia als altres!

—Es que, francament, no estich preparat pera encarregar-me del poder...—

—¿No s'espanti! De la preparació ja 'ns en hem cuydat nosaltres. Portém fetas las llistas dels empleats que s'han de nombrar.—

Y van ensenyarli unas tiras de paper ahont estavan repartits tots els càrrechs públichs.

Els primers que figuraven en las llistas eran, naturalment, els propis comissionats. Uns s'encasillavan per ministres, altres per subsecretaris, altres per gobernadors civils...—

Un d'ells va dirho ab la major sinceritat:

—A mí, D. Práxedes, tant m'es un empleo com un altre; per xó ja veurá que á la llista, al costat del meu nom, no hi ha més indicació que la de 20,000 rals. Mentres me senyali aquesta paga, lo mateix me té ser president del Senat que inspector de carruatjes fúnebres.—

En Sagasta, á pesar de que, com ja 's pot veure, el seus amichs li portavan tot fet, se resistí llarch rato á accedir á sas pretencions.

Las rahóns que l'home alegava eran realment de pes. Lo embrollat de la situació; els problemas que en Cánovas té pendents y que haventlos plantejat ell, just es qu'ell els resolgui; els serios perills que 'l porvenir representa...—

Fou inútil: els comissionats, tretze son tretze. —Senyor Sagasta, no 'ns desayri; senyor Sagasta no 'ns planti al carrer; senyor Sagasta, pensi ab els nostres fogons sense foc y las nostras taulas sense parar...—

—¿Còmplase la voluntat nacional!—digné l'home l' del tupé, resolentse una vegada més á ser héroe per forsa. Pero á continuació dirigí als seus subordinats aquestas terribles paraulas:

—Consti que, en obsequi á vosaltres, estich decidit á acceptar el poder, desseguida que me l'ofereixin; pero, us ho aviso, las ollas del ranxo nacional, son buydas.

—¿Aixó ray!—va respondre la comissió, que de pitjors se n'ha vistas:—ja 's cuydará vosté de tornarlas á omplir.

—¿Creyéu que 'l país está en un estat de...—

—¿Espanya es inagotable!—

Enterats d'aixó, no s'admirin vostés de lo que passarà el dia que don Práxedes puji al candelero.

Els sagastins no tindrán més ideals que aquets: Resoldre la qüestió colonial.

Y acabar de deixarnos sense camisa.

FANTÁSTICH.

ENTIQUÈLAS

La gent dels Estats-Units ens han promés formalment no torná á enviar municions als seus amichs cubanets. ¿Será que al fi l'oncle Sam vol complir ab lo seu deber? ¿O es que ara 'ls senyors mambissos tenen municions per temps?

Aquests que ab lo que ara passa tant s'alarman y 's capfican ¿volen un remey barato per curá 'l regionalisme? Es lo més cómodo y fácil: no s'han de pendre otras midas qu'esborrar ben bé l'història y abolir la geografia.

—¿Tretetí!... ¡tretetí!... ¡Qualsevol que haja trobat á un senyor Máximo Gómez que se 'ns ha perdut temps há, pot presentar-lo á l'Habana, siga en bon ó en mal estat, que allí li darán las senyas y se 'l gratificará!

L'arquebisbe de Manila sembla que ha telegrafiat á don Anton, suplicantli que miri si hi pot enviar vint ó vinticinç mil homes á la major brevetat. Si jo fós en lloch de 'n Cánovas, preparava en un instant tots els barcos disponibles, y sense titubejar, —Tingui—li deya. Y li enviava vinticinç mil capellans.

Partes de Cuba:

—«Tot marxa bé.

«Segueix campanya

«Tranquilament.

«Morts insurrectes:

«vistos, disset;

«no vistos, trenta;

«presentats, deu.»—

(En lo altre número

continuarém,

tornant á dirlos

aixó mateix.)

Els carlistas, convenuts de que ara al camp no hi ha herba, han desistit d'aixecarse deixant per un'altra época. Molt ben fet: aixó demostra que 'l carcas son gent prudenta y saben veure de lluny el látigo que 'ls rodeja. ¡Qué 'n treurien de sortir á corre y á fé 'l tronera? Sí, noys; á rebre una tunda no hi heu d'anar may depressa.

Va torná en Martínez Campos, torná en Blanco no fa molt y ara torna en Polavieja tan bon punt hi haja vapor. —¡Vet aquí!—cantava un sorje qu'es allá fa un any ó dos:—Tothom torna, tothom torna, tothom torna... ¡menos jo!

El crucero botat últimament ha sigut benehit ab fe sincera. ¡Ay!... El desventurat Reyna Regent crech que també ho era!...

—¡Aixó s' acaba, senyors!—
deya un polítich de rango,
que cada nit sol parlar
ab en Cánovas un rato:—
Péls informes recullits
y altres símtoas que 'm callo,
els ho puch assegurar
igual que si estés tocantho.
Aixó s' acaba, amichs meus,
¡s' acaba en brevíssim plasso!
—Pero bé—va dirli un:—
¿qu' es lo que s' acaba?

—'Ls quartos.

C. GUMÀ.

NOTA REPUBLICANA

Cada día 'ns confirmém més en que las ideas preponderants en l' Assamblea de Reus varen ser sembradas en una sabó la més favorable. Aixís ens ho dona á compendre la gran armonía que reyna en los meetings de fusió republicana que se celebran actualment en distints punts de Catalunya. Lo mateix á Sant Andréu de Palomar que á Sant Martí de Provensals; igual á Tarrassa que á Caldas de Monbuí, y fora la provincia de Barcelona á altres molts poblacions com la republicana Vimodri, veyém reynar lo mateix esperit de confraternitat y de concórdia.

Homes molt significats en lo radicalisme, homes molt coneguts per sos antecedents revolucionaris, aplasan gustosos la realisació de sos punts de vista especials, per no interrompre la bona armonía que impera en la gran familia republicana, y per mantenir expedita l' implantació sincera de un programa únich, ample y espayós al mateix temps que sumament práctic, perque puga acceptarlo tothom que per demunt de totes lasafeccions, hi coluqui l' amor á la República.

Lo mateix esperit es de creure que predominará en los meetings anunciats per la nit d' avuy en lo Cassino republicá del carrer del Triunfo de Sant Martí de Provensals, y per demá diumenje á Lleyda, á Molins de Rey y á Poboleda.

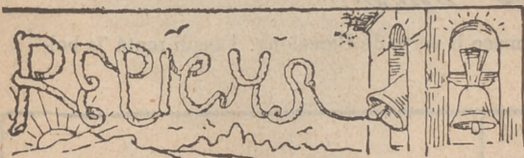
Y aquest es el camí.
Contrasta la conducta dels republicáns de provincias ab la que observan alguns tipos de Madrid que de republicans blasonian, tal vegada sense serho, y que de totes maneres no cumploixen altra missió que la de perturbar ab los seus escándols los actes del partit. Lo que ocorregué en la sessió inaugural del Cassino de Unió republicana del carrer del Príncep, ens ompliria de rubor, si no compreguessim que 'ls salvatjes atropellos allí realisats, no poden ser sino obra realisada per encàrrech especial y á compte dels enemichs de la República.

Los monárquichs necessitan avuy més que may presentar als ulls del país als republicans com ingobernables, y poch ha de costarlos trobar, sempre qui 'ls secundi. Hi ha sers miserables capassos de acceptar lo paper poch honorós de pinxos á sou de qui 'ls utilisa pera promoure 'l descrédit de un partit honrat.

Per aixó 'ls que de bona fé creuen en la utilitat de certes exageracions, convé que s' apartin de qui las proclama vinga ó no vinga á tom, y sobre tot de qui ab l' excusa de mantenir las tracta de imposarlas á garrotadas. Los enemichs de la República son ells y convé no confóndres'hi.

Pensin los que alentan verdaderas aspiracions revolucionarias que més facilment s' arribará á ferlas efectivas, ab l' unitat del partit y ab una lley de conducta que á tots ens obligui, que no pas campant cada hu pels seus respectes, fora de camí, desgabellats y fent ús de paraulas tremendas que á ningú espantan y que al cap-de-vall son la riota dels nostres enemichs.

Felicitemnos una vegada més de que la conducta sensata y reflexiva dels republicans de Catalunya, conseqüencia de l' Assamblea de Reus, puga avuy servir de mirall als republicans de tot Espanya.

ERQUE 'n Sagasta va dir qu' estava disposat á acceptar lo poder tant bon punt li oferissen, no 'n vulguin mes de alegría en lo camp fusionista. Per celebrar la *resurrecció del jefe*, fins tractavan de fer un banquet *mónstruo*.

Pero al últim han desistit, no se si perque á la fonda ja no 'ls fian, ó perque ab aixó de *mónstruo* en Cánovas s' hauria pogut donar per ressentit.

Lo bisbe de Zamora vá despatxar punt en blanch al seu cotxero perque bregant ab las mulas li va escapar un renech.

Ab motiu de haverlo despatxat tant de repent, lo bisbe hauria hagut de anar á peu, á no haver sigut l' arcalde de la ciutat que 's prestá á deixar la vara, per empunyar las riendas y l' fuet.

Vels'hi aquí uns conflictes en los quals may va trobars'hi Jesucrist... per la senzilla rahó de que no gastava cotxe.

Son molts los francesos que comensan á arrufá 'l nas, al considerar l' escás profit que 'ls reporta l' aliansa ab l' imperi moscovita.

L' opinió dels republicáns francesos s' inclina resoltament á posarse al costat de la Grecia contra la Tur-

quia, y á procurar á tota costa la libertat dels cretenses. Pero 'l govern, cohibit per l' aliansa franco-russa, no 's decideix á seguir los impulsos de la opinió.

Fins ara la Fransa ha adelantat á la Russia sumas inmensas de diner que han ajudat á l' última á sortir de alguns apuros graves.

Y en compensació no n' ha rebut res que valgui la pena.

La Russia ve á ser un elefant colossal: la Fransa l' manté, y la gran bestia, després de nudrirse, no pot entregar á la séva aliada altra cosa que 'ls excrements.

Los mambissos tenen un canó, com *Barba azul*.

Y un canó de nou sistema que 's carrega ab melinita, sustancia explosiva de gran forsa.

De manera, que una vegada conegut, ja no falta mes que dispararlo per causar las desgracias mes horrendas.

Pero ey, entenémnos: las mes horrendas desgracias entre 'ls mateixos que 'l disparan.

Motiu pel qual no hi ha ningú que s' atreveixi á servirse'n.

Bé podém, donchs, afirmar que 'l canó dels mambissos porta tota la malicia á la curenya.

Fins ara 'l ministre de Hisenda 's deya Navarro Reverter.

Pero en lo successiu se dirá Navarrorerverter tot de una pessa.

Es lo qu' ell haurá dit:

—Ja que parteixo als espanyols per l' espinada, just es que jo m' enganxi.

Y váyase lo uno por lo otro.

Llegeixo:

«El Gobierno ha recibido telegramas participando haber sido preso en Tortosa el agitador carlista conocido con el nombre de *El Morro*.»

¡El Morro!... Bonich motiu per un aspirant á cabecilla!

Vaja que perque resultés Morro de fet, aixís com ho es de nom, no faltaria sino que algu s' encarregés de ferli uns morros nous.

En Primo de Rivera al últim va á Filipinas.

Ara sí que podém dir que la qüestió de Filipinas se va *aprimant*.

Una declaració de *La Epoca*:

«La pobre España no es una mina inextinguible de donde se puede sacar siempre lo que se quiere.»

Ara quan ja no queda mes que 'l caga-ferro, 's recordan de que Espanya no es una mina inextinguible.

L' arcalde de Tortosa es un trunfo.

Figúrinse que quan celebra sessió y 's veu perdut, agafa la campaneta, 's posa á repicar ab tota la furia, s' aixeca, 's cala 'l barret y declara la sessió disolta. A n' ell que no li vajan ab majorías, ni ab lleys municipals, ni ab rahons qu' estavan bé, quan no s' havia inventat encare la nissaga dels arcaldes de Real Ordre. De Real Ordre es ell y per aixó fa lo que li dona la Real Gana.

He dit que l' arcalde de Tortosa es un trunfo. Y ara afegiré qu' es una viva llástima que no 'l plantin, perque seria molt sensible que se 'n perdés la mena.

En l' última visita que va fer en Morlesin á Barcelona suposan que va contreure 'l compromís formal de portar á las Corts á n' en Tort y Martorell, fentli passar com á neta l' acta vendrellenca, que desde l' obertura de las Corts te tancada al quarto de la roba bruta.

Ja ho veuhen los electors del Vendrell: ells prou van enviar á dida á n' en Cavieritu; pero no falta qui 's proposa desmamarlo.

Com qu' en Morlesin va veure'l menjar en tots los banquetes que se li varen oferir, está clar, va entusiasmar-se, dihent:

—¡Fora una viva llástima que aquestas barronas estiguessen mes temps en vaga!

Y segons noticias ja li fa fer la basseta, perque pugui pendre asiento ab tota comoditat en la mateixa taula dels goluts de la conservaduría.

Lo ministre Castellano deu la cartera de Ultramar, á la trecadissa de vidres que van fer als balconés de la séva casa de Zaragoza, quan en Cánovas vá hospedar-se en ella.

D. Anton va dirli llavoras:—No t' affigeixis, no y, que un día ó altre 'l país et pagará 'ls vidres que ara t' acaban de trencar.

Y en efecte: aquesta es l' hora qu' encare 'ls estém pagant. Fins are 'ns costan alguns milers de vidas y una borrhaxada de milions de duros; dos guerras qual terme no 's pot preveure encare, y la ruina inevitable de la nació.

Lo microscópic ministre podrá dir qu' en Cánovas es un gran amich dels seus amichs.

A lo qual afegirém nosaltres:—Y un gran enemich del séu país.

A L' INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA-ANAGRAMA.—Do-ro-te-a—Teodora.
- 2.ª ENDAVINALLA.—Los peus.
- 3.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Ramonet.
- 4.ª GEROGLÍFIC COMPRESIT.—Usurer.

Han endavinat totes las solucions los ciutadans Pepet de l' Ala, Melón Cansado, Joan T. Fortuny y J. Vinyals; n' han endavinadas 3: Secall del Forn, J. Torrent de Arenys y Micolblau, 2 J. M. y Sala. C. Responona y Un Salau; y 1 no més E. VÍ, P. Melich y Un sabadallench.

XARADA

Tinch molta prima
en mon partit;
me falta un tersa
bastant sovint;
no vull segona
puig sense ell visch
y com soch tot
no fa per mi.

P. VILA HOMS.

MUDANSA

Abir vaig veure á la Tot
que anava bastant total.
Diu que ans de ahir un burot
ab la burxa li feu mal.

JOAN T. FORTUNY.

TRENCA-CLOSCAS

CINTO DE LA GRALLA PARERA
ADELA MAQUETA CAXALS

Formar lo títol de dos populars senmanaris.

G. ESCURASANTS.

TERS DE SÍLABAS

Primera ratlla horizontal y vertical: nom de dona.—Segona: nom d' home.—Tercera: licor.

MELÓN CANSADO.

GEROGLÍFIC

×
⊕
K
LO LO
LO LO
@
K
II

J. AUBERT M.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Salvador Roig, J. M. y Sala, Pepet Panxeta, J. Altadill C., J. Torrent de A., Melón Cansado, Pepet de l' Ala, J. L., A. Montesinos, R. Boadella, Un del Masnou, J. Aubert M., J. Serra, Espasi, P. Giralt de Vilafranca, J. Fabregas, E. Broquetas, Antonet del Vendrell, Joanet Alucre, J. Soler Anglada, J. Canellas, J. Furés, Un Catalanista, J. Alsina, Afayta Canaris y Pep de las Ollas.—Lo qu' envolan aquesta senmana no fá per casa.

Ciutadans Secall del Forn, Joan T. Fortuny, Paquito S. L., Cintet Brun, B. Elias, E. Pausas R., Tap de suro, Escolá Vilafranchí, Un Francés, P. K. Tus, Un Blanench, J. Romanos, y Alalá.—Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá J. Figueras R.: Per havernos enterat tart de la séva carta no poguerem complaure'l. Aprofitaré una nova ocasió per ferho.—Nut: Aprofitaré alguns espigramas.—E. Lleó: La composició es fluixeta é incorrecte.—Lluís G. Salvador: No 'ns acaba de agradar.—Amich dels Aucells: Es fluixa.—J. Alsina y C.: Vá molt bé: gracias.—Félix Cana: La composició resulta bastant estrambotica.—R. T.: Lo que 'ns envia es molt mansoy.—A. Doria: Va bé: ho aprofitaré.—Pau Pla: L' article á que 's refereix per vendres en secret, no es prudent ferlo anar pels periódichs.—Radio Tangent: La contestació no está á l' altura de la composició á la qual contesta.—Marangy: Va bé: la publicarem.

ANTONI LOPEZ, editor Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

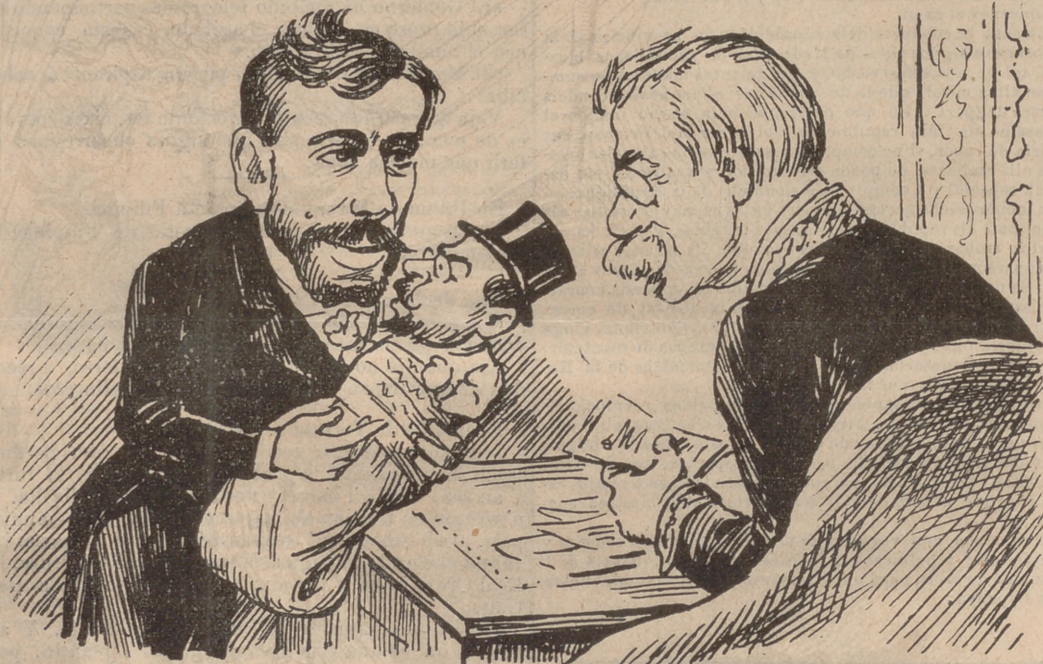
ESCUDELLA BARREJADA

SITUACIÓ ESPECTANT.—L' Oncle Sam esperant l' arribada de las reformas.

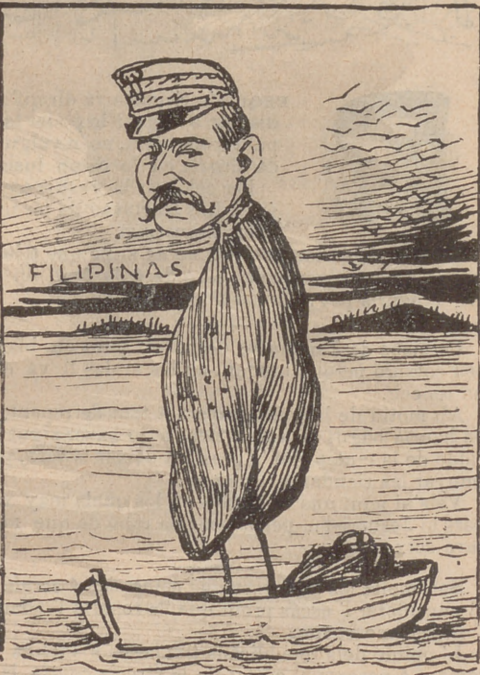
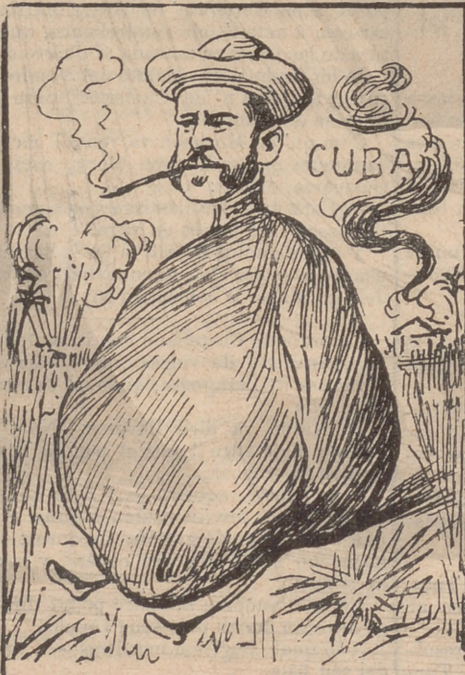
SITUACIÓ DELS FUSIONISTAS.—Vaja, ximplés, no apreteu! ¿No veyeu que tot está escurat?

LO REGALO DE 'N MORLESIN.—Miri quín nen més maco li porto de Barcelona. Fásili rentá 'ls bolqués y al Congrés!

UN REDOLÍ DE L' AUCA DE 'N CÁNOVAS:—Va con malas companyías.

QUESTIÓ DELS FETJES
Un que 'l te molt gros. | Y un altre, en cambi, que 'l te mitj espallat.